

libro proprio acriter esse contendit, contra eundem Eristratum: & multis, & validis argumentis comprobat, & experimentis demonstrat, quod sanguis contineatur in arteriis natura, & non spiritus.

„ Sin vero diuinus vir (vti facit eodem loco sapientius) concederet, omnes
 „ arterias corporis à magna arteria oriri, & hanc à corde: quin etiam in ipsis
 „ omnibus sanguinem natura contineri, & deferri, & valvulas illas tres sigmoides
 „ orificio aortae positas, regressum sanguinis in cor prohibere professus, & quod hæc
 „ Natura nequaquam præstantissimo visceri apposuisse, nisi maximum aliquod
 „ ministerium ille fuissent exhibitura. Si (inquam) hæc omnia, & his ipsissimis
 „ verbis concederet Pater Medicorum, (vti facit recitato libro.)

Quomodo negare possit arteriam magnam istiusmodi vas esse quod sanguinem (iam absolutam suam perfectionem adeptam) è corde in vniuersum corpus dispense, non video. An adhuc forsitan hæsitaret, vt omnes in hunc vsque diem post ipsum, quod propter contextum, vt dixi cordis cum pulmone, non videat vias, per quas sanguis è venis in arterias transferri possit.

Quod dubium etiam anatomicos (dum semper in dissectionibus inueniunt arteriam venosam, & sinistrum ventriculum cordis repletos sanguine, eoque crasso, grumescente, atro) non mediocriter perturbat cum sanguinem è dextro ventriculo in sinistrum per septum cordis transudare coacti sint affirmare. Sed hanc viam antea refutauimus: iam id eo via paranda est, & aperienda, qua inuenta, nunc nulla esset difficultas, quæ quæmpiam (credo) inhiberet, quo minus quæ ante proposui (de pulsu cordis, & arteriarum, de transfusione sanguinis è venis in arterias, & de dispensatione in vniuersum corpus per arterias) concedere, & agnoscere facile possit.

CAPVT VI.

Quibus viis sanguis, è vena Cava in arterias, vel è dextro ventriculo cordis in sinistrum deferatur.

Cum errandi occasionem præbuisse probabile sit, quam in hominibus vident (vt dixi) cordis cum pulmone connexionem: In hoc peccant, qui dum de partibus animalium (vti vulgo omnes Anatomici faciunt) pronunciare, & demonstrare, aut cognoscere volunt, vnum tantum hominem, eumque mortuum introspiciunt, & sic tanquam, qui

vna reipub. forma perspecta disciplinam politicam componere, aut vnius agri naturam cognoscere, agriculturam se scire opinantur: Nichiloplus agunt, quam si ex vna particulari propositione, de vniuersali Syllogizare darent operam.

Veruntamen, si in dissectione animalium æque versati essent, ac in humani cadaueris anatome exercitati: Res hæc in dubio, quæ omnes perplexos retinet, palam absque omni difficultate mea sententia elucesceret.

In piscibus, in quibus vnus tantum ventriculus cordis (vt non habentibus pulmones) res primum satis manifesta est, vesicam enim sanguinis in basi Cordis positam, auriculæ nimirum analogon, sanguinem in cor immittere, quem cor denuo per fistulam siue arteriam, vel arteriæ analogon, aperte transmittit, tum visu, tum secta arteria (exinde sanguine singula pulsatione cordis proficiente) oculis palam confirmari posse constat.

Idem etiam deinde in omnibus animalibus, in quibus vnus duntaxat ventriculus, vel quasi vnus, non difficile est cernere, vt in bufone, rana, serpentibus, la certis, quæ etsi pulmones aliquo modo habere dicuntur, vt qui vocem habent (de quorum pulmonum artificio admirando, & de cæteris eiusmodi, per multas apud me observationes habeo, quæ non sunt huius loci) tamen ex autopsia eodem modo in illis è venis in arterias sanguinem pulsu cordis tractum esse palam est: & via patens, aperta, manifesta, nulla difficultas, nullus hæsitandi locus: In his enim perinde se res habet atque in homine, si septum cordis perforatum, aut ademptum esset, aut vnus ex vtrisque fieret ventriculus, quo facto, nemo credo dubitasset, qua via sanguis è venis in arterias transire potuisset.

Cum vero maior numerus animalium non habentium pulmones sit, quam habentium, & similiter maior numerus sit, vnum tantum ventriculum cordis, quam habentium duos, proclive est statuere in animalibus è πῶ πᾶσι vt plurimum, & in vniuersum, sanguinem aperta via è venis in arterias per cordis sinum transmitti.

Consideraui autem mecum, quod etiam in embryonum coram quæ pulmones habent, idem apertissime constat.

In foetu vasa cordis quatuor (videlicet vena cava, vena arteriosa, arteria venalis, & Aorta, siue arteria magna) alio modo vniuntur, quam in adulto, quod omnes Anatomici norunt satis.

E

Primus